

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egész évre	12 "
Vidékre: Negyedévre	5 "
Egészévre:	20 "

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.

Bortermelők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferenc-utcán főnnálló gépműhelyemben **ujtalálmányu és szabadalmazott** vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtók és szőlözuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmulja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden **nagyságban** a legnagyobb választékban **de olcsó árakban** kapható.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel

Preizter Mór

műlakatos és gépjavitó műhelye.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli **fényesítő és fénycrém** mindenféle világos és feke bőrnek részére, mely kiváló **szej fényt** és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált **peccés**, sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapítottatott 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-kö-ut 24. (Briefadresse Wien III.)
Wasche kaufen Sien nur Brunn enseife Mindenütt kapható

PENNY

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyujtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzüintézetektől a föld birtok és ingatlan %, értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra. **Személyhitelt!** papoknak, katonatiszteknek, állami- és maganhivatalnokok; ak kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten**. Bank- és magánadósságok **convertálása**

LÁNG SAMU

bankbizomány

Budapest VI., István-tér 16.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvétetnek. (Válaszbélyeg.)

Kávé import

Brazíliai és kelet-indiai legfinomabb zamatú kávé igen olcsón kapható

KOHN HENRIK

fűszer-, festék- és ásványviz nagykereskedésében,

Gróf Degenfeld-tér.

1904.

Őszi divat újdonságok legnagyobb választékban legolcsóbban Hajdu- és Biharmegye elismert legnagyobb

Női- és leány felöltők, kalapok

áruházában

RÓZSA LAJOS

DEBRECEN, Kistemplombazár szerezhető be.

CHOCOLAT KÖHLER

világhírű finom gyártmány

Egyedüli elárúsító nagyban Magyarországon

BRÁZAY KÁLMÁN

BUDAPEST VIII. József körút 37-39

Nagy raktár.

✂ Szőnyeg ✂

✂ F ü g g ö n y, ✂

✂ Butorszövet, ✂

✂ Linoleum, ✂

✂ Bőrvászon, ✂

Ágy és Asztalterítő,

Flannel takaró,

✂ Pokróc, ✂

Paplan és Matracokból

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél

Kistemplombazár.

PLOMBUS Co. New-York 104. E. 106. Str.

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzösszáj

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus”-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással **2 korona**, 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek czíme:

„Plombus” szétküldés, Pásztó, Heves-m.

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

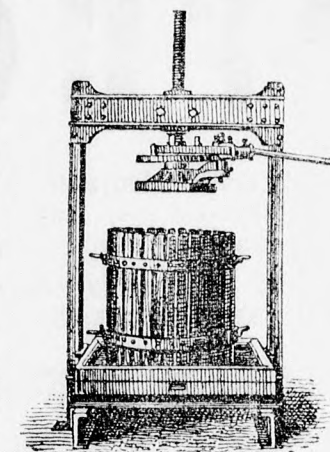
!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

URSUS

a legtekéletesebb borsajtó!

Az Ursus borsajtó következő előnyökkel bír: Vasgerenda és szabadalmazott nyomó fejszerkezet által a lehető legmagasabb nyomáserő, csekély embererő igénybevételével érhető el.

Az Ursus borsajtó aljrésze fából van a vasgerenda szerkezetbe illesztve, hogy a szőlő lé vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése nem fordul elő.

Az Ursus borsajtóból a törköly egy darabban vehető ki.

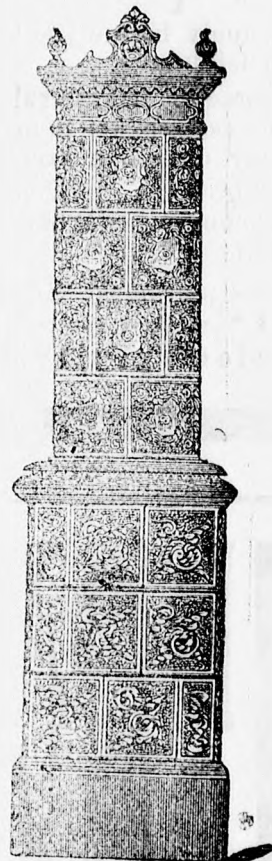
Az Ursus borsajtó szerkezete felülmulhatatlan szolid és erős.

Porcellán kályhák budweissi és honi gyártmányban Meidingi rendszerű és öntött vaskályhák és legjobb minőségű kályhák. Cserépkályhák átrakásánál a fűtőképeség tetemes emelésére és a lakás gyors felmelegítésére a feltűnést keltő új találmányu *Multiplicator* betétet felelősség mellett ajánlom.

Fürdőkadák és vasbutorok nagy raktara

Tóth Gyula

DEBRECEN,
Piac utca 20. és 27.

A Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság

évtized óta kipróbált, kiállításokon is első díjakat nyert

Különleges Kézi-borsajtóiról

bizonyítva van, hogy náluk nagyobb erőfejtés csak hidraulikus présekkel lehetséges!

Borsajtók 16 kivitelben, Szőlőzúzó 2 nagyságban

gyártatnak és első kézből csakis gyártelepünkön árusítatnak feltétlen jótállással, azaz: munka- és anyag-
— hibáért, valamint erőbírásérti felelőséggel. —

Bármilyen okból nemtetsző borsajtók az első szüret után háromnegyed árban visszavásároltatnak.

Debreceni vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén a Hadházi utcában.

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Égész évre	12 "			Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.
Vidékre: Negyedévre	5 "			
Égész évre:	20 "			

ROSTA.

Mulató társaság, poháresengés zajában, kocsmai füst és pára közt, huzatja a nótát. Sir a hegedű, belemarkol a szívbe a szomorú nóta. Aztán a vigabbja következik. A dudajos. Huzd rá cigány, csak azért is, ha mingyár az ingemért is! Majd átesap a dívatos, céda, kurjantós, szoknyalebbentős dal-sarnoki mókák sikamlós talajára.

Egyszer csak, a midőn javában nyugtatja a cigány a néger indulót avagy a rikantós angol zenebonát, valakinek eszébe jut, hogy hiszen magyarok vagyunk! Odasuglhat a cigánynak és a cigány, mintha varázsvessző érintené a hegedű hurját, a pokoli jódlizás hangjaiból hirtelen átesap a Szózat vagy a Himnusz magasztos dallamába.

Felállni! Felállni! — kiabálják rekedt, horizü hangon.

És mindenki feláll és tátogatja a száját, mintha énekelne. Némelyik éneklis valóban a Szózatot vagy a Himnuszt . . .

Lehet-e elképzelni nemzeti imádságunknak ennél csunyább, izetlenebb porba rántását?

És hányszor ismétlődik ez kocsimákban, kávéházakban éjfélután, hajnalban, hajnal előtt!

Vajjon mikor háborodik már fel a nemzeti érzék és mikor tiltakozik végre nemzeti imáinknak illetően meghurecolása ellen?

* * *

Tehát csakugyan lesz politika a mai mánási Kossuth-ünnepen!

Mondják is, írják is, hogy valóban lesz, még pediglen pártpolitika. De én mégsem hiszem. Pártpolitika Kossuth emlékünnepén, Kossuth Lajosén, aki az egész nemzet szent alakja? Lehetetlen az! Kossuth Ferenc, a fiu, sokkal jobb izlésű ember, sokkal higgadtabb hazafi, semhogy az apa dícsőítésének ünnepét napi politikai vitatkozás árnyékával profanálná!

Hiába erősítgetik, nem hisszük, hogy Kossuth Ferenc Hajdu-Nánáson megfeledezék arról: kije volt a magyarnak Kossuth Lajos . . .

* * *

Annyi bizonyos, hogy a politikai tréber legkedvesebb itala a magyarnak. Valóságos iszákosságá fajult szenvedélye a magyar természetnek a politikai kortyok mohó nyelegtetése.

Mint a szilaj csikó, mikor tüzes tapló van a fülében, nyughatatlan, türelmetlen a magyar közélet le egészen az utcai ácsorgóig, úgy várja a politikai italmérés október 10-ikére jelzett megnyitását.

Megdöböntő, mennyire háttérbe szorít minálunk mindent a politika.

Pedig bizony hiábavaló minden setesuta mesterkedés, a nemzetet nem a politikusok viszik előre a fejlődés, a boldogulás, a nemzeti erősödés útján.

Ezer politikai szónoklatnál többet ér olykor egy szikra, mely egy ágrólszakadt, szegény fakó költő dalából pattan milliók szívébe.

Odakint a csodásan, mesésen hatalmas nagy országokban régen tudja ezt már mindenki s a nemzeti haladás szárnyait nem keresik a politikai hősök vállán.

Kossuth-ünnep.

— október 2.

A hajduság egyik esendes kis városának, Hajdu-Nánásnak országos szép ünnepe lesz ma. Szobrot lepleznek le hazafias kegyelettel, a város, a vidék népének és több országgyűlési képviselőnek jelenlétében.

Kell-e mondanunk, hogy ez a szobor Kossuth Lajos szobra?

Szinte fölösleges külön említeni, oly természetesnek látszik, hogy Kossuthról zeng az ének, ha valahol lelkes hazafiak ünnepre gyűlnek össze.

Alig mulik el hét vagy hónap, hogy az országban valamerre, néha egy időben két-három helyen ne rendeznének Kossuth-ünnepet. Arcképét vagy szobrát leplezik le vármegyék, városok és testületek.

Mintha a főváros nagy és bűnös mulasztását iparkodnék helyrehozni a vidék, oly buzgón sorakoznak egymás mellé a hazafiak Kossuth-képek és Kossuth-szobrok leleplezésével.

A hazafias érzés e nemes irányu, hálás kegyeletre valló megnyilatkozása örömmel tölthet el minden magyar szívet. Itt nincs pártkorlát, nincs valláskülönbség, még a faji ellentétek is elsimulhatnak, annyira egyértelmű minden józan elme ítélete arról, hogy Kossuth Lajos érdemei örökkévalók és ma-

gát tiszteli meg, a ki Kossuth nevének oltára előtt a hű emlékezet lángját lobogtatja.

De a mily igazán jól esik látnunk az egyre sürűbben ismétlődő Kossuth-tisztelet megnyilatkozásait és a hazafias hála hódolatát egy halhatatlan államférfiú iránt: viszont azt se tagadjuk, hogy ezek az ünnepek fájó érzést is keltenek szívünkben.

Mert a Kossuth-ünnep gyakorisága csak annál sötétebben tünteti fel a nemzeti hálátlanságot más nagyjaink iránt.

Van-e például Széchenyi-kultusz hazánkban? Vagy hatalmas nemzeti királyunk, a diadalmas Mátyás él-e közöttünk, mint nemzeti királyságunk eszményképe? Avagy ki ünnepli méltóan a nagy Wesselényi Miklóst?

Bizony még a Rákóczi neve is csak alkalmi fáklya, melyet meg-meggyújtogatunk. De vér szerint lelkünkhez forrt-e valóban a Rákóczi világraszóló páratlan nagysága?

Egy-egy virágszál a kalap mellett: ennyi és nem több a magyar hősök, vértanúk, nagy költők, nagy hazafiak kultusza szívünkben.

Hiányzik a nemzetből az általános történelmi érzék. És ama bizonyos magyar virtus tüze is ellankad a faji gög hamuja alatt. A nemzeti lélek minálunk nem utmutató, mely pályát, életcél jelöl ki, hanem csak vásári kikiáltó, aki dicsekvésre tanít.

Ezért nem teljes a mi vigasságunk, ezért túl meg a büszkeségünk szárnyaszegetten, mikor azt látjuk, hogy egy-egy Kossuth-ünnepnél nem terjed tovább a híres magyar vér hőstisztelő felbuzdulása.

Dívéki.

— okt. 1.

Az oláhok készülődése. Nagyváradról írják: Néhány nap óta rengeteg oláhnyelvű körlevél érkezett a biharmegyei román lelkészekhez és tanítókhöz, melyben felhívja őket a körlevél szétküldő bizottság hogy értessék meg a néppel a választások fontosságát s készítsék elő azokat népgyűlésekre, mert október folyamán a székelyi Liga vezetőiből s Vlád Aurél képviselőből álló társaság beutazza Biharmegyét s szer-

TOLNAI DANIEL Debrecen piac-utca 49 szám
 o a főpostával szemben, o
 ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.
 Legjobb minőség. Olcsó árak.

vezni fogják a népet választókerületekként. Különben Biharmegyében a román parasztság körében egy sajátos fajta szocializmus fejlődött ki, melynek jelében egyesül a pópa, paraszt s havasi pásztor. Ezek a félrevezetett fanatikus magyar és urgyűlölő földosztók. Ezek munkája volt az erdők égése s az élesdi vérengzés, a 37 halottal. Ezek a szervező-bizottság népgyűlésein mást fognak a szép szóból érteni, s ha felhívják őket a tette, ők mást értenek a tett alatt.

Politikusok készülődése.

Október 2.

Ez idő szerint a legalkalmasabb beszéd tárgy az október 10-én összeülő képviselőház működési esélyeinek latolása. Vajjon mit és hogyan fog dolgozni a t. Ház, az elnyomó részében attól függ milyen munkaprogramot fog a kormány számára megállapítani. Erről a munkarendről azonban még ma is csak kevés hallatszik.

Es a mi halatszik is, inkább negatívum. Így a politikusok közt most az a vélemény általános, hogy a kormány az olasz provizórium-javaslatlalt kezd a munkát. Ennél a témánál mindenestre nyerünk aztán valamelyes bepillantást a kiegyezési kérdés szövevényeibe. A költségvetés pedig a múlt heti háromnapos minisztertanács dacára sincs még készen. Így azután csak október második felében kerül a ház elé. A népiszkolai javaslaton is dolgoznak még s így ez az előterjesztés is október második részére marad. Ilyenképen ebben az évben az 1905-ik évi állami költségvetés elintézhető immár alig lesz s a Tisza-kabinet rövid indemunityt fog kérni a képviselőháztól. Ez a javaslat pedig néhány politikai torlaszhozban bizonyára fel fogja kelteni az obstrukció vágyát. Hiszen olyan régen voltunk exlex állapotban!

* * *

A kereskedelmi szerződésekről is sok szó esik. A Tisza-kormány nagy gazdasági sikerét készségesen elismerik az olasz szerzőpés megkötésében. Elismerik még az ellenzéken is, a hol a borvámkaifaluzulák föltétlen és teljes eltörlésében nem igen bíznak. De aggódnak a német szerződési tárgyalások miatt. Különösen a magyar agrár érdekeket és első sorban is az állatok exportjának fon-

tos érdekét vajmi nehéz lesz megvédelmezni. A német kancellár felfogásáról beavatott politikusok olyan tájékoztatást nyertek, hogy ő a német állattenyésztés erőteljes védelme nélkül nem köt szerződést, a mi Magyarország helyzetét vajmi nehezítő teszi. Azonfelül pedig Oroszországgal a német birodalomnak már kész megállapodása van és pedig, úgy tudják, a németekre igen kedvező megállapodása. A nemzetközi szerződések hálózatában egy ilyen erős hálózatom nagy nyomtatékot ad és éppen ezért erős munkája lesz alkudozóinknak a Drezdában tartandó tárgyalásoknál.

* * *

Feltűnést keltett magyar politikai körökben, hogy Sényi Péter sorhajóhadnagy kilépett a haditengerészet kötelékéből. A haditengerészetben vajmi kevés a magyar. Eppen ezért nagyon becses erő volt az ifjú sorhajóhadnagy, a kitűnő magyar, kitűnő katona, sőt kitűnő szónok is és a delegációban pompásan képviselte a haditengerészetnek nem mindig rokonszenves követeléseit. Most a sorhajóhadnagy ur odahagyta a katonai pályát. Eljött haza, Budapestre, a hol műszaki igazgatója lett a Magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaságnak. A társaság bizonyára nagy erőt nyer személyében de a tengerészet is veszített. A delegátusok csoportja erősen tanakodik, hogy jövő júniusban Bécsben ki fogja képviselni a haditengerészet előirányzatát. Sényi Péter nem lesz ott többé. Am Sényi bizalmas jóembere volt Spaun admirálisnak. Ebből rájútunk, hogy Spaun admirális sem lesz ott többé.

Az obstrukcióról és egyebekről.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 1.

A halucinálás lelki betegségnek a kifo-lyása. A magyar politikai közélet pedig halucinál. Lelki szemei előtt az obstrukció rémképe lebeg és odáig jutottunk, hogy ellenzéken tevékenységet obstrukció nélkül el sem tudunk képzelni. Abban a pillanatban, a mikor a parlamentarizmus rendes kerékvágá-

sába zökken, fölhangzik a vád, hogy az ellenzék megint elpaktálta a nemzet igazait. Pedig az obstrukció nem ok, hanem az oknak okozata esupán. És tekintünk szét a legéberebb szemmel. Hol az ok az obstrukcióra? — A Bánffy Dezső báró pártja azt mondja, hogy az osztrákok 14-ik szakaszában. Azért említettük a nemes báró pártját, mert eleddig csak ez a töredék hirdette meg Eötvös Károly ajakán Nagy-Kőrösön a minden fegyverrel való küzdelmet a gazdasági kérdések dolgában. Nézzünk csak szemébe annak a hirhedett 14-ik szakasznak.

Annai tény, hogy a 14-ik szakasz alkalmazása beleütközik a kiegyezés alapelveibe. De ezzel megsérül-e vajjon a magyar alkotmányosság? A legszélsőbb bali ember is azt válaszolja, hogy nem, és esorbát esupán az osztrák alkotmányosság szenved. Ez pedig ne bántson bennünket, mert minél erősebben manifesztálódik a magyar alkotmány sérthetetlen volta és minél több sebesik az osztrák alkotmányosságon, annál inkább emelkedünk mi magyarok a külföld szemében, de valóságban is az államiságnak teljességére. Bolond ember az, a ki a maga vérét a más ereibe boesájtja, hogy azt a másikat erősebbé tegye.

Hol van tehát az ok az obstrukcióra? És nem kisebb baj-e az, ha a szerződéseket odaát a 14-ik paragrafus alapján kötik meg, mintha azért, hogy ez a Reichsrathban történjék magasabb árat fizessünk.

De szerencsére vannak az ellenzékem is gondolkozásra képes emberek, a kik Bánffyék törekvéseinek utját állják majd.

* * *

De menjünk tovább. Mi történt? Mésértettük-e az 1899. évi XXX. törvényeikk szellemét, igen vagy nem? Nem sértettük meg. Tessék Széll Kálmánnak, az 1899. évi XXX. törvényeikről szóló bármelyik beszédét is elolvasni. Pedig Széll Kálmán a leg-

A becsapott örmény.

I.

A zöld zsalugáterem ablakokból alázatos köszöntések hangzottak ki, a mikor Appis az örmény végigment a nyáradföldi főteán. A férfiak dörögve vették le a kalapjukat, az asszonyok pedig felresimitván homlokukról a fejkendőt, ami körülbelül annyit jelentett, mint a férfiak kalaplevétele. szorongva sípogták:

— Csókolom a kezeit, naesasás ur!

Csak így! naesasás ur! És a világért el nem botlott volna egynek is a nyelve, hogy valahogyan tekintetes urat mondjon.

Tekintetes ur már nem volt Nyáradfalván. Kipusztult, kihalt ez a nemes, uri nemedék, az utólsót fiz esziendővel ennekeltt tették sirba, a nyáradmenti temető szomorú füzei alá, a családi kriptába. Aki követte, az már nagyságos ur volt. Áspis, a gaz kis örmény, a kieserzett kordoványbőrű faluvégi bolos, akiből ur lett, a falu ura.

Áspis mosolyogva ment a főteán. Jó kedve volt és apró, zöldes fényű szeme egyre ugrált esontos üregében, valósággal táncolt az a két sóvár, éhes szem. Kingrott a házak födelére, levetette magát az udvarokra, fölkapaszkodott a kutágásokra, kikaparizott a kertekbe. Áspis beleszeretett volna kacagni a napfényes levegőbe. Minden, minden az övé itt. Az egész falu és az egész határ. Aki csak itt lakik, az mind az ő zselére, szolgálja. Áspis, a gaz kis örmény kinyujtotta kezét a levegőbe. Mintha meg akarná simogatni. Ez is az övé, a levegő is. Ha neki ugytetszenék, még azt se szíhatná itt senki.

De ő jó ember, nagyon jó. Mindenkinek ad a levegőből, még a halnak is, amely a Nyárad vizéből néha kiveti magát a partra. Ő nem tehet róla, ha a hal megdöglik a levegőn. És miért is hasonlít az ember néha annyira a halhoz?

Áspis gondolkozott, de ez nem volt neki kellemetlen. Szeretett gondolkozni. Ebben különbözött a többi embertől, aki Nyáradfalván élt. Ez így helyes, ez így jó. Az ő feje káptalan, elbirja ő az egész falu gondját.

Egyszerre elkomolyodott. Ott a fő-utca közepén gögösen terpeszkedett egy tornácos ház. Öreg megvedlett épület. A tornác kőköcskőit kiette az idő, az oszlopok megrepedeztek, a ház tetejét belepte a moha, a falakat végigverte az eső és sötét vonalakat húzott rajta, mint egy öreg, megviselt arc a köny. És Áspis mégis úgy érezte, hogy ez az épület gögösen néz rá. Miért?

Áspis szitkozodni szeretett volna. Ez volt az egyetlen ház, a mely nem volt az övé. Az egyetlen valamennyi közül.

II.

Az öreg Gácsi Tamás ott gubbasztott a tornácra és melengette magát a napfényen. Nagyon vén ember volt már. A hatvánt meghaladta a szakála hófehér, a bőre kiszáradt, esontja zörgött. Olyan ember, akiről azt mondják, hálni jár belé a lélek.

Áspis belépett hozzá:

— Adjon Isten tejs ur!

Tejs ur. Ez volt a Gácsi. Más fajtája az urnak, a világért sem tekintetes ur, de azért ur.

Az öreg Gácsi fogadta:

— Hozott Isten:

Tegezte az örményt. Az ilyen öreg ember mindenkint tegez. Még a vicispánt is. Azt mondja neki.

— Szervusz uram öcsém!

Ez kijár neki. Már tudniillik nem a vicispánnak, hanem az ilyenfajta öreg embernek, -a bizalmaskodás.

Áspis felült a tornácönyöklőre.

Hogy mint van tejs ur?-kezdte a dicurkuzst.

Az öreg nem felelt és mégis felelt. El kezdett köhögni és úgy hápogott-krárogott, hogy majd kiszoritotta a lelkét. Jó fertályórmulva nehezen kinyögte:

— Látod!

A gaz kis örmény élvezett. Tetszett neki az öreg kinlódása és örömeiben szinte dobolni kezdett lábival a tornác falán. De legyűrte magában az örömet és aggodást szinlelő hangon mondta.

— Vigyázzon az egészségére, tejs ur!

Az öreg boszusan ütötte fel a fejét:

— Vigyázzak? Elhagodulte ezt már szent Dávid. Hírből sem ismerem én már az egészséget.

Áspis megingatta a fejét.

De hát mi lesz?

— Meghalok! — jelentette ki keményen az öreg és nézte a esizmaszárat, a melyen megfakult a varrás. — Ugy járok, mint ez a esizma. Széthullok egyszer.

illetékesebb interpretátora a saját munkájának. Minden egyes kijelentése oda konkludál, hogy az 1899. évi XXX-ik törvények legszajátlagosabb célja az volt, hogy a külfölddel kötendő végleges szerződések terminusai együvé essenek. És Szilágyi Dezső és Horvánszky Nándor csak azért adták belegyezésüket az 1899. évi XXX. törvényeknek akkoriban még tervezetéhez, mert a jelzett terminusoknak összeesését biztosította. Ugyanez a mostani kormányzatnak is célja, megmutatnia az olasz szerződésben stipulált terminusokban.

A forma, az esorbát szenvedett, ezt jelentette ki maga Tisza István gróf kormányelnök is, a lényeg azonban nincs megtámadva és ezért ebben a sarkalatos dologban megtámadhatatlan a kormány pozíciója.

* * *

Zágrábot megint bántják a nagyhorvátországi álmok. Előttünk fekszik a Hrvatsko Pravo egyik minapi cikke. Azt írják benne, hogy nekünk magyaroknak semmi keresni valónk sincsen Bosznia-Hercegovinában.

— Bosznia és Hercegovina — ugymond — másé nem lehet, mint Horvátorszáé és a horvát nemzetnek történelmi közjoga iránt folytatott elszánt küzdelme ki fogja lassankint ábrándítani a magyarokat a nagyzási hőbortból eredő balkáni politikájukból.

Kuriozumból iktattuk ide ezt a kijelentést, reflektálni azonban nem reflektálunk reá annyira nevelésesegek a horvátok ez irányú törekvései.

Megyei bizottsági tagválasztások.

Az új kerületi beosztás szerint.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága a legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy az 1898-ban választott, tehát az év végén kilépő valamint az elhunyt tagok helyére és a létszámemelés folytán választ-

tandó bizottsági tagok választását az egyes választókerületben ez évi november 10-én ejteti meg. Egyidejűleg kijelölte a választási elnököket és azok helyetteseit is.

A nádudvari kerületben kilépők: Rásó Gyula, Papp Sándor, Ács Nagy Sándor, Ludány Géza. Létszámsökkenés folytán választós nincs.

A földesi kerületben kilépők: Ványi Lajos, Gy. Karacs Imre, Balázsházy Gyula, Fodor János, Boros Lajos. Választandó: 1 új tag. Választási elnök: Ványi Sándor, helyettese: Csapó István.

A püspökladányi kerületben kilépők: Kéri Lajos, elhunyt: Baranyai Lajos. Új: 4. Eln. Kiss Ferenc, h. Balogh Sándor.

A kabai kerületben kilépők: ifj. Negy Lajos, Bálint Imre. Új: 5. Eln. Dávidházy János, h. Bartha Lajos.

A hajduszováti kerületben kilépők: Jakucs Sándor, Szücs Ferenc. Új: 2. Eln. Jakucs Sándor, h. Nádházy Béni.

A tetétlen-mikepécsi kerületben kilépők: Orosz István, Pápay János. Új: 2. Eln. Piacsek Sándor, h. Egri Dániel. Választási hely: Mikepécs.

A balmazújváros-ulsó- és felsőjózsa kerületben kilépők: Kovács Ferenc, Győrffy István. Új: 2. Eln. Illyés Endre, h. Toronyi János. Választási hely: Balmazújváros.

A tiszecsege-egyeki kerületben kilépők: Turi Péter, Karos Géza, Veres Lajos. Választás nincs létszámsökkenés folytán.

A hajdusámson-téglási kerületben kilépők: Stern Mór, Magyar János, Zihermann Jakab. Új: 1. Eln. Ethey János, h. Eles László.

A hajduböszörményi 3 alkerületben kilépők: Lőki Sándor, Kelemen Gábor, Szabó András, Győrösi Imre, ifj. Kövér Pál; elhunyt: ifj. Sóvágó Gábor. Új: 24. Választási elnökök: Lévy Márton, Pápay Károly, Győrössi Mór, Szolnoki Gerzon, helyettesek: Gaál Bertalan, U. Szabó Antal, U. Szabó Lajos, Kelemen Gábor.

A hajdusoboszlói 4. alkerületben kilépők: Horog Sámuel, K. Kovács József, Oláh András, Csanádi István, Borbély Sámuel, Czeglédi Lajos. Új: 19. Elnökök: Balthazar Dezső, Padrah Sándor, Fekete Sándor, Fogthüty János, helyettesek: Sági

Ferenc, Oláh Miklós, Vécsi Ferenc, Hetey Ignác.

A hajdúvármegyei 5 alkerületben kilépők: ifj. Nagy Kálmán, Csuka László, Magi Bálint, Lente Lajos, Vitéz József, Mórócz Imre, Sebestyén Miklós, Udvarhelyi József, Mirkó Imre, Papp Lajos; elhunyt: Ujváry Odón. Új: 11. Elnökök: Péntes László, Pákozdy Lajos, dr. Nagy Lajos, Oláh Gyula, dr. Nagy Gábor, helyettesek: ifj. Nagy Kálmán, Berenyes Gyula, dr. Csuka Lajos, Gaál István, Csorvási János.

A hajdudorogi 2 alkerületben kilépők: Görög Ferenc, Bence Antal, Farkas Győző, Révész Mihály, M. Tóth Pál. Új: 5. Elnökök: Farkas Pál, Kemmerling János, helyettes: Tóth Imre, Farkas Győző.

A hajdúhadházi 2. alkerületben kilépők: Varga Gábor, Farkas Gábor, Simon Károly. Új: 6. Elnökök: Veszprémy István, Csapó László, helyettesek: Bajdor János, Hadházy Zsigmond.

A vámospécsi új kerületben 4 új tag. El: Haresarik Géza, hely: Kohutovics János.

Egyház és Iskola.

Kereskedelmi esti tanfolyam. A kereskedelmi esti szaktanfolyamra beiratkozni f. hó 10-ikéig lehet, naponként 11—12 és d. u. 5—6 óra között. — A tanfolyam megnyitása a jelentkező hallgatók számára való tekintet nélkül október 12-én, szerdán lesz. — Az előadások 13-án kezdődnek. Tárgyai a kettős könyvvitelten keresk. és valóismeret keresk. levelezés és keresk. számtan. Az előadás napjai: hétfő, szerda, esütörtök és szombat; mindenkor esti 8—10 óráig. — Tandíj 40 K. mely a beiratáskor fizetendő.

Emlék ünnep. Az állami főreáliskola önképzőkörre október hatodika emlékére szombaton, 8-án az intézet tornatermében emlékünnepelet rendez a következő műsorral. Elnöki megnyitót mond Spitzer Sándor VIII. o. t. Goldstein Jenő VIII. o. t. szaval Gazafias dalek, hegedűn előadja Lókodi József VIII. o. t. Értekezés írta és felolvassa Kemény Ferenc VIII. o. t. Papp József VII. o. t. szaval.

Áspis azt gondolta: no, most már helyben vagyunk! Köszörült egyet a torkán és újra kezdte:

— Látja tejsz ur, magának már ugy sem telik sok öröme ebben a házban. Mi? Nem igaz? Látja! Hát mondom magának miért ragaszkodik ugy hozzá? Miért?

Az öreg riadtan nézett az örményre s csak ennyit felelt: Mert!

— Jó. Hát legyen így. De látja nekem kellene ez a ház. Hiányzik. Adja el.

— Nem.

— Jó pénzért.

— Semmiért.

— De mégis.

Az öreg elgondolkozott.

— Van nekem egy unokám — kezdte. — Arra hagyom. Aztán itt akarok meghalni. Itt születtem.

Az örmény gondolt egyet:

— De ki mondja, hogy ne itt haljon meg?

Az öreg rábámult az örményre:

— Hogy érted?

— Adja el s én beírom a kontraktusba hogy halála napjáig benne lakhat.

— Hm.

Az öreg éppen az nap kapott levelet az unokájától. Azt írta a kölyök, hogy pénzre van szüksége, sok pénzre. Ez jól jött.

— Hát csináljunk egyezséget! Te fizetsz most nekem ötszáz frtot aztán minden hónapban, amíg élek husz' frtot, majd minden

Léten küldesz nekem három kupa malélsztet s én oda adom neked a házamat, de ugy, hogy benne lakjak holtom napjáig, neked adom a kertet, a határban tiz hold szántómat és azt az erdőrészt, a melyik az enyém.

Az örmény majdnem, hogy a levegőbe ugrott örömeiben. Mindjárt be is ment e felső házba és megírta a kontraktust. Az öreg feltette az okulárét és elolvasta. Szórolszóra ugy volt, a hogy ő mondta. Az örmény lefizette az ötszáz forintot, sőt mindjárt megtoldta husz pengő forinttal, az első hónap rátájával s aláírván közösen a szerződést, hazament s elküldte természetben az első hétre szóló fizetési részletet, a listet is.

Otthon pedig meglegedetten dörzsölte kezeit Áspis és diadalmasan dünnyögte maga elé:

— Most már enyém minden. A vén számár nem éri már meg a jövő tavaszt.

III.

Áspis az utoljárt járta. Az orvosok ott sűrűgtek forgolódtak körülötte, három is, hirneves orvostanárok, akiket Pestről hozatt. Hiszen nem esoda, lehetett már vagy hetven éves. Az orvosok ott tanácskoztak körülötte és azt mondták, nagy veszedelem, mert Áspisnak rossz az epéje és a mája. És Áspis gondolkozott. A gondolkozás volt az élete és elgondolta, hogy ime meghal ugy, hogy még sem az övé körülötte minden. Az a ház, a nagy tornácos épület a

főutcán még mindig nem az övé. Harminc év előtt vette meg a Gácsi Tamástól s annyit fizeterte az alatt, hogy Pesten akár négyemeletes ó házat vehetett volna már ezért a pénzért. De hiába! Az a Gácsi csak nem akar meghalni. Már kilencven éves talán, és esze ágában sincs elbueszni a lágtól.

Áspis feljajgatott az ágyában. Tisztán érezte, hogy ha ő meghal most, hát azért a Gácsiért hal meg. Ez a harminc esztendő várokozás rontotta el az epéjét és a máját. Áspis feljajgatott. Az orvosok aggódva szóltak rá: — Csak csendesen, csendesen...

Levelet hoztak. Ki küldte? Gácsi Tamás. — Ne bántsá! — mondták az orvosok. — Ne olvassa el. Önnek nem szabad olvasni!

Áspisnak kigyult a zöldfényű szeme. — De ezt olvasom! Vajjon mi lehet benne? Mit akarhat? Hátha fölbontja a szerződést, vagy azt írja: — Holnapra meghalok!

Elolvasta. Ez volt benne írva: — Halom, beteg vagy. Jó egészséget kívánok. — Látod én már ötven esztendeje beteg vagyok, de még élek. És nem is halok meg. A mi családjunkban száz évig élnek az emberek. — Szervusz!

Áspis hátra esett az ágyában és rögtön meghalt. Epeömlésben.

Pakots József.

Szabadság.

A múlt esztendő utolsó negyedével együtt kezdődik az őszi-téli élet a társadalomban, a politikában, valamint az irodalmi és művészeti munkálkodás terén.

Az olvasó közönség ilyenkor jól teszi, ha megválogatja a napilapját, mely minden reggel pontos, hű és igaz híradással legyen az ország és a nagy világ eseményeiről.

A **Szabadság** szerkesztősége mindig arra törekedett, özentul is arra fog törekedni, hogy irásának minden sorát az igazság sugallja s megbízhatóság, jó ízlés, nemzeti szellem tegye megbecsülésre érdemessé.

Ebben az irányban a **Szabadság** szerkesztőségét az a meggyőződés vezérli, hogy a politikai szabadelvűség, a közjó érdekében, az ország javára a független szókimondás, az események hű és igaz megírásában a nemzeti lélek, a műveltség hangja, a közügyek szolgálatában az önzetlen egyenlőség és a személyes, magándolgok teljes mellőzése legjobban kielégítik a művelt olvasó közönség igényeit.

A **Szabadság** szerkesztősége tehát most, a midőn a lap új köntőben, megnagyobbodott alakban, új betűkkel és jelentékenyen bővebb tartalommal áll a művelt közönség rendelkezésére, azzal az erős hittel folytatja nemzeti irányu, független szabadelvű szellemében újságírói működését, hogy ez a sajtó valódi hivatása.

A **Szabadság** politikai összeköttetései, távirati és távbeszélő hírforrásai, kiváló fővárosi hírlapirókból álló budapesti szerkesztőségének közreműködésével lehetségessé teszik, hogy Debrecen város és Hajdúvármegye művelt közönsége irodalmi ízléssel szerkesztett, megbízható, gyors és pontos híradásokat kapjon.

Kérjük a tisztelt olvasó közönség érdeklődését és jóindulatát.

A Szabadság szerkesztősége.

S z a b a d s á g.

Oktober elsejétől új előfizetést nyitunk a **Szabadság** 1904. évi folyamának negyedik negyedére.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Oktober—decemberre 3 korona
Egy hónapra 1 korona.

Vidékre postán küldve:

Oktober—december 5 korona.

A **Szabadság** kivétel nélkül minden nap megjelenik és a hírlapelárusítóknál is kapható.

Egyes szám ára 4 fillér.

Tisztelettel

A Szabadság kiadóhivatala.

Napi hírek.

Az időjelző intézet jelentése.

Budapest, október 1-én. Enyhe és tulnyomóan száraz idő várható.

— **Istentiszteletek.** Az ev. ref. templomban: Nagytemplomban Kolozsváry Mihály s. lelkész. Kistemplomban Szele György lelkész. Kossuth-utcai templomban Uray Sándor püspöki s. lelkész. Ispótytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész. Csapó kertben Biró Ferenc s. lelkész. Homokkertben Jánossy Zoltán lelkész.

A rom. kath. templomban: Rózsafűzér vasárnapján okt. 2. Délelőtt 6 órakor misézük Kampell József. 7 órakor Dr. Wolaffka Nándor v. püspök prépost, plébános. 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. növendékek részére. 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Nyári Ignác mondja nagymisé után Kampell József prédikál. háromnegyed 11 órakor a Svetits zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár J. Dezső h. isk. igazgató mond. fél 12 órakor misézük Mellán István. Délután fél 3 órakor Dr. Wolaffka Nándor s. püspök, prépost, plébános keresztény tanítást tart. 3 órakor lytania. 4 órakor a Rózsafűzér társulatának hónapos és főajtatosságát végzi Dr. Wolaffka Nándor s. püspök, prépost, plébános szt. beszéd körmenet és lytániával.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

A gör. kath. kápolnában 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor sz. mise, délután 3 órakor veesernye, 4 órakor rózsafűzér ajtatosság.

— **A király nevenapja.** Kedden lesz a királynak nevenapja, amikor is a helybeli római katolikus templomban, reggel 9 órakor istentisztelet lesz, melyen a helyőrség összes tisztjei megjelennek.

— Sebők Zsigmond Debrecenben.

Sebők Zsigmond, a nagytehetségű jeles író, kinek színmagyar, lehetfinomságu rajzai s elbeszélései az újabb magyar irodalom igaz gyöngyei, tegnap este Debrecenbe érkezett. Sebők ma, mint a *Budapesti Hírlap* kiküldött munkatársa Hajdu-Nánásra utazik a Kossuthszobor leleplezésére.

— Dandárparancsnokunk felgyógyulása.

Örömmel értesülünk, hogy Nagy Győző ezredes, honvéd dandárparancsnok, a ki csaknem 4 hóval ezelőtt, lovaglás közben combnyaktörést szenvedett, gyógyultan hagyta el pár nap előtt Herkulesfürdőt, a hova utókurára ment a budapesti helyőrségi kórházból. A közszeretnek örvendő dandárparancsnok e hó közepéig rokonait látogatja s akkor visszatér városunkba kedves nejével együtt, a ki hosszan taró betegsége alatt folytonosan mellette volt.

— **Esküvő.** Molnár Lukács helybeli tekintélyes kereskedő tegnap tartotta esküvőjét Weidner Erzsébet urnóval.

— **Képviselők Debrecenben.** A nánási Kossuth szoborleleplezésre tegnap a délutáni gyorsvonattal Debrecenbe érkeztek: Kossuth Ferenc, Nassy Pál, dr. Hentaller Lajos, Horváth Gyula, Pozsgay Miklós, Marjay Péter, Benedek János dr., Papp Elek, Bakonyi Samu dr., Sebes Dénes dr., országgyűlési képviselők és Pallay Sándor a függetlenségi párt titkára.

A vasutnál nagyszámu közönség várta az érkezőket, kiket Márton Imre ügyvéd a debreceni függetlenségi párt elnöke üdvözölt. Márton Imre szavaira Kossuth Ferenc válaszolt, megköszönve a szíves fogadást.

Este társasvacsora volt a képviselők tiszteletére az Angol királynő éttermében, a melyen a képviselőkön kívül városunk és főképp a függetlenségi párt számos tagja vett részt.

Az első beszédet itt Márton Imre mondta, életve Kossuth Ferencet. Kossuth Ferenc a debreceni függetlenségi pártúra ürtette poharát. Beszéltek még Sinka Sándor, Baesó Dezső dr., Bakonyi Samu dr., Marjay Péter és Benedek János dr.

A vacsora alatt a Kossuth Dalkör Kossuth Ferencnek szerenádót adott.

A képviselők ma reggel utaznak Hajdunánásra.

— **Uj zenedei tanár.** Fűredi Henrika képesített zenetanárt a debreceni Zenede legutóbb tartott választmányi gyűlésén a Zenede hegedű tanfolyamára tanárnak választották. Fűredi Henrik, ki eddig a szatmári zenedében működött, testvére a debreceni zenedénél levő két Fűredinek, s holnap foglalja el új állását.

— **Az országos tornaverseny.** A debreceni tornaegylet mai országos tornaversenyére már tegnap este megérkeztek a legkiválóbb versenyzők. Az egylet derék vezetősége mindent megtett a mai verseny sikere érdekében. A teljesen átalakított versenypálya készen áll. Ma délelőtt 10 órakor előmérkőzés lesz. A tiz pontból áll nagy verseny d. u. 2 órakor kezdődik. Kiosztásra kerül nyolc nagy és diszített ezüst érem, huszonöt kis ezüst érem és több bronz érem. A díjakat a vasuti állomás étkezőjében este 7 órakor kezdődő vacsoránál osztják ki. Az országos verseny iránt, melyben jeles mérkőzők vesznek részt, felette nagy az érdeklődés.

Zsinati tagok igazolása. A nov. 10-én tartandó zsinatra a tiszáninneri egyházközségtől választott tagok és képviselők igazolása kedden d. n. 3 órakor lesz a püspöki hivatalban Kiss Áron püspök jelenlétében.

— **Eljegyzések.** A múlt héten bejelentették az anyakönyvi hivatalnál a következő eljegyzéseket: Miklósi Kálmán rom. kat. honvédörmester eljegyezve Koroknai Rózát rom. kath. Ungvári Imre hentes — Dombi Juliánát. Kocsisovszky László rom. kath. géplakatos segéd — Krasznay Erzsébetet. Palkogits István rom. kath. lakatos — Duzs Juliánát rom. kath. Duka János rom. kath. kórházi szakács — Erdei Máriát ev. ref. Friedmann Ignác ízr. cipész — Brück Bettit ízr. Kozák Miklós gör. kath. cipész. — Gabriel Zsuzánát ev. ref. Nagy Sándor ev. ref. főgimnáziumi tanár — Kovács Melániát ev. ref. Tarnok Dezső rom. kath. államvasuti hivatalnok — Sárosy Margitot rom. kath. Lőrincz József ev. ref. szabósegéd — Szabó Máriát, Horváth Gábor ev. ref. molnár segéd — Halász Máriát gör. kath. Szeker Ernő rom. kath. becső biztos — Hutiray Paulinát rom. kath. Banesi Péter ev. ref. szobafestő — Erdők Erzsébetet ev. ref.

— **A debreceni piacról.** Az újságok nap-nap mellett írják a debreceni piacról, de leginkább annak drágaságáról, amely már szinte elviselhetetlen. Leszámítva a gyümölcs felét, mint szőlő, szilva, barack, dió, alma, melyeknek most van az ideje s mondhatni elég olcsó árakban is kaphatók, — minden más piaci cikknek az ára iszonyuan nagy. Hogy a most piacunkat elárasztó gyümölcsféle ily nagy mennyiségben van s ily olcsón kapható, az csak a szegény ember sorsán segít most valamit, legalább egyelőre. De ha ezek majd piacunkról letűnnek, nem tudjuk, mivel fog élni a szegényebb osztály, mivel a kenyér, zöldség, burgonya, tengeri ára a legmagassabbra felszökött. — Még aránylag legolcsóbb a husipiac. De a kereseti forrásokhoz arányitva a hus is bizony olyan drága, hogy ma holnap már ritkaság, vagy különlegesség lesz szegény ember kenyéjében a husnemű, meiyet csak a felsőbb osztály élvezhet, az alsóbb rétegű nép pedig csak ünnepnap, akkor is, ha lehet. A sertés hus pedig igazán már csak nyalánkság számba fog menni, mivel a tengeri ára oly magasra felszökött. A zsír, ezzel csakugyan esinján kell bánni, zsirt kárpótol majd a vaj, és sokszor a legolcsóbb cikk, a — víz! Vízben főtt holmik, *lebbencs* leves, ezzel élünk majd a télen s hány embernek még majd ettől is koppan az álla. A vidék valamivel olcsóbban dolgozik, de hitványabb holmit is ad, mi pedig csak beszélünk és nem teszünk semmit e már tarthatatlan állapotok ellen.

Deutsch és Kürschner szabadlá-
bon. A Deutsch és Kürschner bizományi cég tudvalevőleg a nyáron megbízást és megfelelő pénzt kapott a budapesti Stasser és König cégtől, hogy számára terménybevásárlásokat közvetítsen. A két üzlettárs azonban a pénzzel Amerikába akart megszökni. De csak Hamburgig jutottak el, ott a debreceni törvényszék megkeresésére letróztatták és a kiadatási eljárás befejezése után két hét előtt visszahozták őket ide. Azóta az ügyéségi fogházban várták sorsok eldőlését. A törvényszék vedtanácsa vizsgálati fogságba hejyezte őket, a mely határozatot a kir. tábla is jóváhagyta. Tegnap azonban dr. Kardos Samu ügyvéd közbenjárására a Strasser és König cég a csalási feljelentést visszavonta és csupán a sikkasztási vád maradt fent. Ennélfogva Hoffmann József vizsgálóbíró a két cégtársat tegnap ideiglenesen szabadlábra helyezte.

A záróra ismét beállott. Tegnap tett le a záróra felfüggesztésére engedett próbaidő. A rendőrfőkapitány már előzetesen megtette javaslatát a városi tanácsnak a záróra további sorsáról. A tanács azonban még nem határozott és így a záróra felfüggesztése tegnap megszűnt. Mindazáltal Végh Gyula főkapitány azoknak a kávéosoknak, akik hozzá mentek, hogy az engedély meghosszabbítását kérik, ezt az engedélyt megadta.

Házasság kötések. Házasságot kötöttek a következők: Menyhért Sándor — Harsányi Eszterrel. Erdős Béla — Széll Máriával. Kőváry János — Belha Juliánával. Szigeti Ferenc — Kovács Eszterrel. Kiss János — Molnár Rózával. Ungvári István — Kalmári Sárával. Hajdu József — Balog Rózával és Egri Ferenc — Békési Eszterrel.

Az építkezések szünetelése. Dacára a rendőrfőkapitány által közzétett felhívásnak, melyszerint igazolvány nélkül munkát elvállalni és végezni nem engedi meg a törvény, tegnap is dolgoztak egyes kőművesmunkások egy építkezésnél. A rendőrség a munkát megakadályozta és a munkások ellen a kihágás miatt az eljárást megindította. Mäskülönben az Olajútban tanyázó munkaszünetelők dicséretet érdemlő békességgel várják helyzetük jobbrafordulását. Az építő- és kőművesmesterek viszont a maguk részéről el vannak határozva, hogy a munkások megokolatlan és igazságtalan követeléseinek semmi szín alatt sem engednek.

A munkások bizottsága tegnap a következő tartalmu nyomtatott felhívást osztatta ki a többi szakbeli munkások közt:

Olvasd és add tovább! Összetartásban rejlik az erő!

Debrecen munkásai!

Hozzátok szólunk testvérek, a kik velünk érzitek a tőke óriási nyomását, az ebből származó nyomort, a mit a munkaadók rideg gögje csak fokoz.

Mit akarnak ezen rideg munkaadók? azt testvérek, hogy nemuljunk el parancs szavaira, akkor kérjük ha ők is akarják, hogy ez által legyen az építetők elébe kit állítsanak bünbaknak, mit a hogy most is szerelnék oda állítani, hogy kabzsi vágyukat mielőbb kielégtessék. Ez legtöbb munkaadónál nyilvánul (tisztelőt vannak kivételek) szervezetünket tönkre akarják tenni, hogy aztán jobban garázdálkodhassanak. — Ez már nem épen a mi, de a ti ügyetek is testvérek! ma mi, holnap jöhetnek ti. — Szervezetünk tönkretétele az egyedüli céljuk, de akarmilyen tisztességtelen eszközökkel is akarják szervezetünket tönkretenni, minket sem talál készületlenül. Kitartunk a véglegig, mert tudjuk, hogy ügyünk igazságos! Hogy ügyünk mellett kitartunk, testvérek! rátok is számítunk, hisszük megteszitek kötelességeket.

Testvérek! Családapák!

Hogy kérésünk jogos-e, ezt ti tudjátok legjobban kik éjjelt, nappalt egyé tesztek, hogy családjaitoknak a száraz, fekete és sokaktól irigyelt kenyeret megkeressétek. — Testvérek, 32 fillér helyett 36 fillért kértünk óránként, előismerik jogosultságát, de nem adják meg. Hogy kérésünk jogos, mutatja az alábbi táblázat.

Mi szezon munkások vagyunk, Március 5-től nov. 15-ig dolgozunk. Ezen dolgozó időben van 35 vasárnap, 5 ünnep és 4. napot kitesz a mit az időjárás miatt nem tudunk dolgozni, ez kitesz 44 napot, a nem dolgozó hónap u. m. Jan. febr. Márc. 15-ig november 15-től és Dec. hónapok ez kitesz 121 napot, az összes nem dolgozó napunk 165, dolgozó napunk van 200. 3 kor. 60 fillér-jével naponta, ez kitesz 720 koronát. Ebből lakbérre évente 100 korona, tüzfára 50 korona, petróleumra 16. k. 64 fillér (hetenkint 1 liter) gyufára 4 korona, ruha átalány csak egy négy tagu családnál 180 korona, összesen 350 k. 64 fillér, kivonva a 720 koronából, 369 k. 36 fillér marad egy évi élelmezésre, ebből jut egy napi élelmezésre 1 k. egy fillér, csak egy négy tagu család egyes tagjának egy napra jut élelmezésre 25 fillér. Még a betegséglélyöt nem is számítva, se dohányzást, pedig ez is kitesz 8 k. 40 fillért. De ezen összeg élelmezésre csak akkor van meg ha ezen jelzett munkanapok mindegyikén dolgozunk a mi pedig sohasem történik meg általánosságban. Ezt nekünk 25 fillér napi élelmezésért — mit kaptunk. Kizártak humánus munkaadóink, mit törődve velünk, ők birják akár évekig, de azért mi nem esüggedünk, ügyünk igazságos, győzünk kell!

Bizva a nagyközönség rokonszenvébe. Mindennemü küldemények az olajútban levő Sztrájk tanyára küldendők.

A sztrájk bizottság.

A rendőrség egy ilyen titokban terjesztett felhívást elkopoztós tekintetel arra, hogy az adakozásokra való felhívást rejt magában, figyelmeztette a munkásokat, hogy gyűjtések csak hatósági engedéllyel indíthatók.

Agyonvert uzsorás. M-Szigeti tudósítónk táviratozza, hogy Uglya községben Landa Efráim uzsorást agyonverték mert sok szegény embert irgalmatlanul tönkre tett. Az uzsorás két fiát is félholtra verték. A gyilkolásban mintegy negyven ember vett részt, kik közül többet letartóztattak.

Egy őrzöngő oláh rémtettei. Verseről táviratozza tudósítónk, hogy ott Drágia György oláh paraszt őrütségi rohamában a vasutnál két rendőrt lelőtt; azután a fűtőházba tolt kocsival eltorlaszolta magát és folyton kilövöldöz. A rendőrség, esendőrség és tüzoltóság valósággal megostromolta a fűtőházat, miközben a lövöldöző őrült több embert megsebesített.

Kamarazene Debrecenben. A Hubai féle híres vonós négyes mintájára Debrecenben a Füredi testvérek vonós négyest állítanak össze, melyel érdekes művészi estéket fognak tartani. Ezek az esték idegen énekesek s énekesnők is fognak közreműködni és külön zenezámok is lesznek.

Az első kamara hangverseny december elején lesz a Zenede dísztermében.

A miskolci zenede különben a kamara zeneestély rendezésében megelőzte a debrecenit, a mennyiben a jövő hónapban már tart egyet, a melyre Debrecenből Füredi Samu gordonkaművészt meghívta.

Egy bolond százat csinál. Ki ne ösmerné a kedves szokást: lóvá tenni az embereket? Két-három cimpora megáll az utca közepén és ábitattal néz az ég felé. Csak hamar körbe gyűlnek a kíváncsi népek. Mi az? Ott! Ott! — És százan, meg százan tájták szájukat, meresztek szemüket az ismeretlen dolgok irányában. A kocsi megakadnak, a közlekedés megszakad, a rendőrök közbevegyűlnek, a zsebtolvajok működnek és

csakhamar tele az utca a rémes hírrel: a levegőben léghajó bukik alá! — Szárnyra kel majd a hir, hogy a kórházban egy asszonynak torz szülötte volt, még pedig kutyafejű, de nemcsak egy, hanem mindjárt kilenc. Azaz bocsnat, e részletnél már szétágtak a vélemények. Egyesek arról beszéltek, hogy hét, mások hogy nyole, ismét mások, hogy kilenc kis kölyke volt az ismeretlen asszonynak. Egy nap alatt bámulatos mértékben terjed a szenzációs eset. Az utca hírlapelárusítók torkukból kiabálják, mindenkinek kínálják lapjokat, mert benne van a — nagy szenzáció! A városban még higadt férfiak is tovább adják a hirt, a szörnyű szülés hírét, melyet a világ nem látott. Sódoma és Gomora elpusztulása óta. És kibocsátotta e hirt szárnyra? — Erre nehéz a felelet. De elég az, ha a naiv közönség hiszi, beszéli és benne gyönyörűségét találja.

Halálozások. Tegnap elhaltak: Solti Sándor ev. ref. 24 hónapos. Rízák János gör. kath. 16. é. Rózsa János ev. ref. 78 éves. Kovács Irma ev. ref. 8 napos és Bakos Giza ev. ref. 11 éves.

Karácsonyi kiállítás. A karácsony előtt Debrecenben tartandó iparkiallítás szervezése tárgyában a debreceni Ipartestület ma délelőtt tart általános értekezletet az Ipartestület tanácstermében, melyre a debreceni kiállítási óhajtó összes iparosok hivatalosak.

Itt jelentik be az iparosok, hogy ki s mit akar kiállítani.

A kiállítás idejére vonatkozólag a esütörtök délután 5 órakor Tóth Kálmán Ipartestületi elnök vezetése alatt tartandó előljárási ülésen fognak határozni.

Szakosztályi ülések az Ipartestületben. Hétfőn és kedden délután 2 órától az Ipartestület tanácstermében szakosztályi ülések tartatnak, melyen a esütörtökön tartandó előljárási ülés tárgyait készítik elő.

Debrecenbe szökött gonosztevő. Hodossi Lajos régóta Révi Mátyás gazdálkodónál szolgált nyiregyházi, mint gazdasági eseléd, a hol látszólag jól és türelmesen viselte magát. Szeptember 23-én éjjel, minden előzetes ok nélkül Révinek 16 éves Lajos nevű fiát kint a tanyán alvás közben megtámadta s egy fokossal súlyosan ültelte, aztán apróbb tárgyakat magával vivén megszökött.

Hodossi utját Debrecenbe vette s itt a rendőrség tegnap a Nyiregyházi esendőrség megkeresése folytán hamarosan el is esipta.

Kihallgatása alatt azt vallotta, hogy tettét bosszúból követte el a többi esefédek felbujtásának hatása alatt.

A fiatal Révi súlyos sérülésekkel fekszik Nyiregyházán.

Hodossit elszállították Nyiregyházára.

Rendőrségi hírek. Lusztig Károly kereskedőt hetese Kovács János kosszalás idő óta állandóan lopja. Tegnap azonban rajta kapták, megmozdították s több fűszert, caemegét stb. találtak ugy nála, mint a lakásán.

Sütő Emilia Szivutcai lakos tegnap egy névtelen levelező lapot kapott, melyen csunya szidalmakkal és sértésekkel illeti az ismeretlen. Az esetet bejelentette a rendőrségen. Gyanuja Hajdra Pálnéra irányul, ki néki régi haragosa.

Szabó István, Kiss Lajos és Rácz Miklós legények jól mulattak tegnap. Nagyon ittak s még nagyobb zajt s botrányt rendeztek az utcán, a honnan halálos részegen kísérték őket a rendőrségi kis kamrába.

A hölgyközönségnek mindig gondot okozott a (mieder) fűző. Ettől függ a női termet csinosasága, ez pedig csak úgy érthető el, ha minden hölgy a saját termetére szabott fűzőt visel, mert ez által jut csak érvényre a női termet szépsége. Azonkívül egészségi szempontból is ajánlatosabb az így készített fűző, mint a gyári fűző, miért minden hölgy a saját érdekében ese-

tekstük, ha mellfüzőit Goldstein Karolina műtermében (Debrecen Piaclér) készítette, ki specialista az oly fűzők készítésében, mit fényesen igazol számtalan szaktekintély elismerő levele. Rhudelések szahatosan mérték után 6 óra alatt készülnek. A dus választéku raktári fűzők méltányos árban árusítatnak.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piaclér 44. dr. Ujjalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztásban.

Divat értesítő. A hölgy közönség szíves figyelmét felhívom a raktáramra megérkezett legszebb újdonságokra, Angol, francia és belföldi gyapjú ruha syövetek, Costüm selyem posztók, bluse selymekből minden finomságban dus választék. Női és gyermek felöltők valamint valódi szörme áruk-ból nagy raktár. Női ruha készitési műtermemben elsöröndü művezető és angol szabók által a legelegánsabb Costümök, séta és alkalmi ruhák a legkényesebb izlésnek megfelelőleg gyorsan készülnek. Kiváló tisztelettel Zádor Lajos divatterme.

Fogfájás és szájbűzt azonnal megszüntet a Plombus amerikai önplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Lakást közel a piachoz yilágosat keresek 4 vagy 2 nagy szobával üveg folyosóval Növenberre.

xNyakkendő újdonságok 1 koronától feliebb Feketénél.

Valódi amerikai férfi cipők egyedüli raktára Feketénél.

szilárd és folyékony
Szappan
szappan
Glycerin
a bőrt fehérré
gyöngéddé teszi
Mindenütt kapható.

Glycerin szappan
egy fél órányál, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkiválóbb tisztító szerek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Sehar dtbauer s b . . . álta legjob b eredménnyelhasznált.

SZINHÁZ.

MÜSOR.

- Okt. 2. d. u. Lotti ezredesei énekes bohózat, este Annuska, vigjáték. (Előszór.)
Okt. 3. Az asszony verve jó, népnépszimű, B. bérlet.
Okt. 4. Annuska, vigjáték. C. bérlet.
Okt. 5. Eleven ördög, daljáték. A. bérlet.
Okt. 6. Alkalmi költemény. Annuska, vigjáték B. bérlet.
Okt. 7. A mikádó, daljáték. C. bérlet.
Okt. 8. Annuska, vigjáték. A. bérlet.
Okt. 9. d. u. Katalin, daljáték, este Bizánc, szimű. (Előszór.)

* Két jubiláns. Ney Dávid színészkedésének 30. Tollagi Adolf 20 éves jubileuma alkalmából Ney Dávidról érdekes cikket közöl a Színház és Élet legújabb tartalmas száma, e szimpompás címlapon közölve a művész kitűnő képét. Tollagi képéhez 6 maga irt humoros kísérő sorokat. A Mételey című cikk leghatározottabban foglal állást a debreceni eset alkalmából a színügyi bizottságok ama jogkör ellen, hogy tagokat elbocsájtasson. A lap érdekes közleményei közül kiválik a Cyrao jelmezeit ismertető cikk, a mely Kémény Jenő a jelmezek tervezője adataival a legalaposabban foglalkozik a feltűnést keltett Cyrao jelmezekkel. Nagyérdekűek Ezópus cikk Rudnyánszky Gyulától Kántornéról, Szendrey Mihályról írottak. A lap dustartalmához a színházi héj legbehatóbb ismertetése: vers, elbeszélés, igény, szerk. üzenetek járulnak. A képek

képek közül érdekességével kimagaslik a Cyrao egykoru képe; nyönyörűek a Ney Dávid Tollagi Adolf, Szendrey Mihály, a Cyrao első felvonásáról, Hunyady Margit, Györy Aranka, Csiszér Arthur, Markus Dezső (karikatúra).

A pompás lap egyes számának ára 24 fillér, kapható minden elárusítónál. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest Barossutca 59.

* Megnyitó előadás. Énekes bohózat beköszöntőnek nem éppen jó izlésű kezdet oly színházban, mely állítólag közművelődési intézet és mint ilyen a városnak elég sok pénzébe kerül. No de a viszontlátás is egy szibériai hangulatban ment végbe. Egymásután állottak elő az énekes személyzet csillagai és aprószentjei; de egyetlen taps se hangzott a viszontlátás öröme. Az Aranyvirág tehát tegnap este megfagyott. Volt tánc is; de hatni az se tudott. Hiába, a nyári mulatóban e téren is elkényeztették a debreceni közönséget.

TÁVIRATOK.

A japán-ország háboru.

London, okt. 1. A japánok okt. 4-én általános ostromot intéznek az orosz hadállások ellen.

Pétervár, okt. 1. Karbini távirat jelenti. A japán hadsereg főerői a Jentaj-bányához vezető szárnyasutttól délre vannak összpontosítva és lassan keleti irányban mozognak.

A függetlenségiek interpellációi.

Budapest, okt. 1. A függetlenségi párt képviselői az összeülő képviselőházban több interpellációra készülnek. Mindenekelőtt Beck bárónak a király születés napján mondott beszédét hozzák szóba. Visontai Soma Lujza hercegnő és Matesics ügyében fog interpellálni, s mind a kettőnek rehabilitálását sürgetve.

Nagykereskedők névmagyarosítása

Budapest, okt. 1. A budapesti lipótvárosi nagykereskedők körében örvendetes mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az idegen nevű nagykereskedők nevüket megmagyarosítsák. Elsöröndü nagy cégek idegen hangzásu nevüket magyar névvel cserélik fel. A kiskereskedők és kisiparosok országos csarnoka hasonló mozgalmat indított.

Beóthy Ákos állapota.

Budapest, okt. 1. A Beóthy Ákos kaszai képviselő haldoklásáról elterjedt hírek valótlanak. Beóthy napokkal ezelőtt teljesen felgyógyulva hagyta el Kaltenleutgeben.

Elpusztult város.

London, okt. 1. Pueblói (Kolmeda) lap-jelentések szerint Trinidad városa egy víz-csőmegrepedés következtében elpusztult. Attól tartanak, hogy ötezer ember pusztult el.

Ötven tüzoltó halála.

New-York, okt. 1. A kikötő közelében egy nagy huskonzerv gyárban tűz támadt, a melyben az összes ammoniákkal telt medencék felrobbantak. Ötven tüzoltó megfulladt, többen elveszítették szemük világát és megvakultak. A tűznél három ezer tüzoltó fáradozott, míg nagynehezen sikerült a tüzet lokalizálni.

Csödtömegeladási hirdetmény.

Közados Goldstein és Gelberger dabreceni kézműára nagykereskedő cég csödtömegében közhírre tesszer, hogy bevezett csödtömeg választmánya a csödtömeghez tartozó a csödtömeg 47-150., 184-271. a 406-3694. tétélei alatt felvett 65834 K. 63 fl. beszerzési árban kitüntetett áruk egy tömegben zárt ajánlati verseny útján értékesítését határozta el.

A választmány ezen határozata folytán felhívom mindazokat, kik ezen árukat megvenni óhajtják, hogy lepecsételt borítékban teendő ajánlataikat az ajánlat meghatározott kánatpénzzel együtt alulírott tömeg-

gondnoknál legkésőbb folyó évi Október hó 10-ik napjának délutáni 5 órájáig annál is inkább adják be, mert ezen idő után beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak. Az ajánlati feltételek következők:

1. Ajánlattevők tartoznak az ajánlattal egyidejűleg a beszerzési érték 10 százalékát vagyis 6583 K. 46 fillért készpénzben bánatpénzzel letenni és ezen feltételek egy példányát sajátkezeleg aláírni.

2. Az ajánlat az ajánlattevőt a benyújtás időpontjától kezdve feltétlenül kötelezi, a csödtömegre nézve azonban csak a választmány által történt elfogadás esetében válik kötelezővé.

3. A választmány a beérkezett ajánlatok tekintetében folyó évi Október hó 10-ik napjának délutáni 5 óráját követő legelső ülésben fog határozni és fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlat el vagy el nem fogadására nézve az ajánlati összegek ragyságára való tekintet nélkül legjobb belátása szerint szabadon határozzon.

4. Vevő tartozik a vételárat a választmány határozatától illetve annak posta útján való közlésétől számított 48 óra alatt készpénzben kifizetni és egyidejűleg a megvett ingókat ugyanezen idő alatt a tömeggondnoktól átvenni. A bánatpénz a vételárba beszámítható.

5. Amennyiben vevő a vételárat ezen idő alatt ki nem fizetné, vagy az áruraktárt ugyanezen idő alatt át nem venné, letett bánatpénzét elveszti és a választmány jogosítva lesz az eladott ingók értékesítése tekintetében vevő kárára és veszélyére szabadon intézkedni, az öklül, hogy az újabb eladás folytán esetleg elert nagyobb árhoz, vagy ezen nagyobb ár folytán bánatpénznek visszatérítéséhez bármely igényt tarthassa.

6. A választmány az áruk mennyisége, minősége és értéke tekintetében felelősséget nem vállal.

7. A választmány fenntartja magának a jogot, hogy az 1904 Okt. 10-én d. u. 5 óra után megtartandó választmányi ülés folyama alatt, de határozata meghozatala előtt beérkező ajánlatokat figyelembe vehesse.

8. Ezen ajánlati feltételek ajánlattevő által aláírandók.

9. A feltételek, az áruraktár és csödtömeg elár naponta iradamban az iradai hivatalos órák alatt közbenjöttömmei megtekinthetők. Kelt Debrecenben, 1904. év Szeptemb. 25-én.

Dr. Irinyi István

ügyvéd, mint vb. Goldstein és Gelberger kézműára nagykereskedő cég csödtömeg gondnoka.

Elhizás

gyorsan elmulik a teljesen ártatlan

Thiele-féle soványító teától.

kitűnő elismerések. Egy csomó 2 Kor. vidékre 2 Kor. 50 fill. utánvétellel.

Török József

gyógyszerésznél, Budapest, Király u. 12.

Mechanikus kötődek

vegyék legjobb gyapot és gyaju pamutokat, egyedül az első pamutgyárnál: Brosche & Richter Reichenberg i. B. Mintalapok készséggel ingyen küldetnek. egyedüli képviselő magyarhonban Erdelji Soma Budapest VII. Dohány utca 47.

A gázkandallóval való fűtés

■ a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható, ■

■ nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel, nem rontja a levegőt, disziti a lakást, ■

NEM DRÁGÁBB A FATÜZELÉSNEÉL.

Berendezése megrendelhető a légszeszgyárnál.

fényképzési cikkek

Lada kufferek

úti készletek, pénz, szivar és levéltárcák,

férfi fehéreneműek,

(mérték után is készülnek).

solingeni kések, ollók, borotvák, haj, köröm és ruha

kefék, fésűk, szappanok, tükrök nagy választékban,

jutányos áron kaphatók:

BORSOS KATA

műipar és férfi divat áru raktárában

Debrecen, városház épüle

bőr áruk

Elsőrendű ügyökség, nagyobb vidéki városban, a fűszer és gyarmatár szakmában teljesen jártas, jó modoru fiatal ember, kezes mint helyi ügynököt megelőzbi belépésre.

Az állást, mely pénzbeszedéssel is jár, csak olyan, megfelelő ovadékkal rendelkező, nyelheti el, a ki már hasonló állásban, vagy számabeli nagykereskedésben mint első sevéd, volt alkalmazva! — Ajánlatok „Dunántul” jelige alatt e lap kiadóhivatalába küdendők.

18420-1904. sz.

Árverési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa az Eprekerti csapszék és hozzá tartozó föld bérbeadása végett 1904. évi október hó 17. napjának d. e. 9 órájára a városház nagytermében tartandó újabb árverést tűz ki. Az árverési feltételek az árverési óhajtok általi megtekinthetés végette városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debrecen. 1904. szeptember hó 29.

A városi tanács.

Hazai gyártmány!
KLEINOSCHER SEC

**UIDONSÁG
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ**

KLEINOSCHER testvérek
üzem. és kir.
udvari szállító pezsgő
pincsi
BUDAPEST.

Koch testvérek

DEBRECEN,
PIAC-UTCA 51.
Csanak-ház

Budapest legnagyobb férfi-, fiu-, leányka- és gyermekruha áruházának debreceni fióküzlete

A berendezési munkálatok késedelme miatt csak

a n a p o k b a n

nyilik meg.

Az első nap bevételeinek tiszta jövedelmét a Debrecen sz. kir. város részere beszerzendő mentő kocsi javára adományozzuk.

Arlejtési hirdetmény.

Debrecen szab. kir. város által a Diószegi-ut mentén létesítendő bábaképezde intézet felépítésénél teljesítendő építési munkák biztosítására zárt ajánlali versenytárgyalás hirdetik:

Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak előirányozva:

Föld, kőműves és elhelyező munkák	112335.75 K.
Burkoló munkák	16010.75 „
Kőfaragó „	5528.50 „
Vas „	16352.50 „
Ács „	24983.20 „
Tetőfedő „	6580.40 „
Bádogos „	5747.80 „
Asztalos „	13030.76 „
Padlózáti „	1596.00 „
Lakatos „	7682.10 „
Mázoló „	4715.28 „
Üveges „	3180.60 „
Szobafestő „	1776.80 „
Szobrász „	395.00 „

Összesen: 219915.44 K.

azaz: Kettőszáztizenkilencezerkilencszázizentöt korona 44 fillér.

Ajánlatok tehetőek az egyes munkanemekre, munkacsoportokra, vagy az összes munkákra.

A versenytárgyaláson résztvehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos, vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkák előirányzott összegének megfelelő 5 százalékos bányát pénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házipénztárnál a folyó 1904. évi október hó 15. napjának d. u. 5 órájáig letenni és az arról szóló letétijegyet ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan, tisztán kiírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok 1904. évi október hó 16. napjának d. e. 10 órájáig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

A beérkezendő ajánlatok ugyanaz nap d. e. fél 11 órakor a város-ház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott kellően fel nem szerelt, távirati és utóajánlatok, avagy kétséget támasztó kijelentéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok között szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számítandó 30 napi időtartam leteltéig kötelezettségben marad.

A tervek, költségelőirányzat, vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debrecen, 1904. szeptember 29-én.

A városi tanács.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a harmincezer genda fe találója

BUDAPEST, II., LÁNCID-U. 5. SZ.

A jelenja saját gyárában készült, a találosan elismert különleges (specialitás) fa, réz-, fuvó és vonós hangszereit, czimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktar és gyár.

Hegedük 3—, 4—, 5—, 6—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30— frttól feljebb.

Harmoniumok világhírű legjobb gyártmány, 65.—frttól feljebb

Zenei aró teljes felszerelése. előnyös feltételek mellett, jutányosan árán elismert jó minőség a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák 3—, 4—, 5— forinttól feljebb. különleges acél bangu hangversenyharmonikák, saját minták.

Javit sok az összes hangszereken, különlegesszak szerű pontossággal, jutányos árban eszköz letnek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

„MAYER“ gépgyár

vas és fémöntöde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktar: Budapest, V. Lipót-köut 15

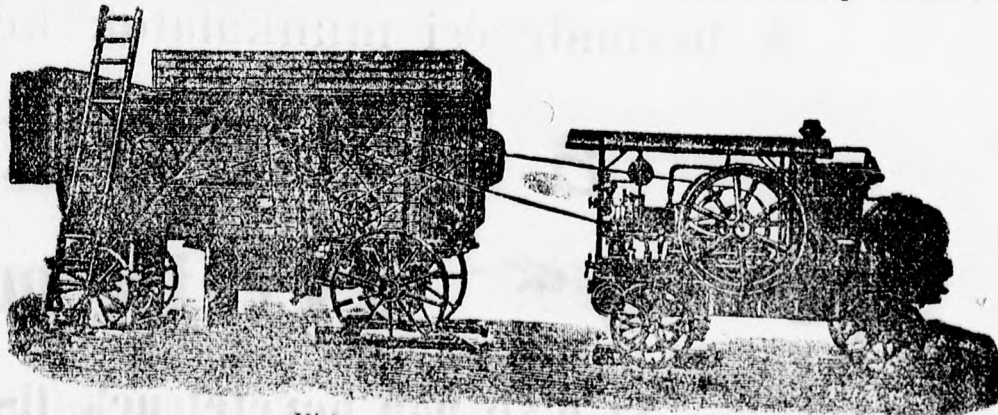
Készit: minden emü

Gazdasági gépeket, kitűnő Benzin- es szivő-gázmotorokat 1—50 lóerőig

Benzin-motoros cseplőkeszletek

Legolcsóbb áram!

Tűzvesztly kizárva

Malomépítészeti

Különlegesség

Osborne D. M.-féle

Uj hengerek, minden e szaknába vágó gépek gyártása műalmi berendezések. Legújabb szekezetű csavaros és szabad. kir. viznyomású ber satók.

világhírű amerikai arató és kaszál gépek magyarországi kizárólagos képviselősego.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivántra ingyen és bérmentve külön költségvetést ingyen

A legjobb arc-
szépítő szer a **SERAIL-ARCZKENŐCS,**

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappa-
Epo-szappan. } nok a kenőcs haszná-
o latához o
Serail-creme. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor
három színben, fehér, rózsaszín és krém
1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerész
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdu-
sági bajuszpedrő haszná-
lata által, mely legjobb
az összes bajuszpedrő
készítmények között. A
bajuszt nem törli, nem
épi, mindig szép állás-
ban tartja és soha nem
keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér

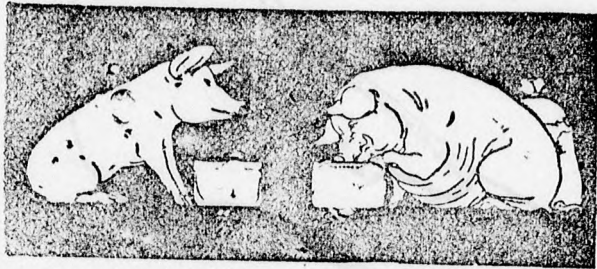
Kapható:

Dr. Rothschnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél
DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Valamint Tóth Béla gyógyszerésztárban.

Gazdak figyelmebe

Manhattan nélkül Manhattan perral.

Aki szeretné gyorsabban akarja felhizlaltatni aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jó vedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tejszappant. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül 100 kgl. 50. kor., kgl. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétel helyre a legkisebb gazda is meggyőződhesen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electrophor
Vállalat Budapest. VIII., Aggteleki-utca 15.

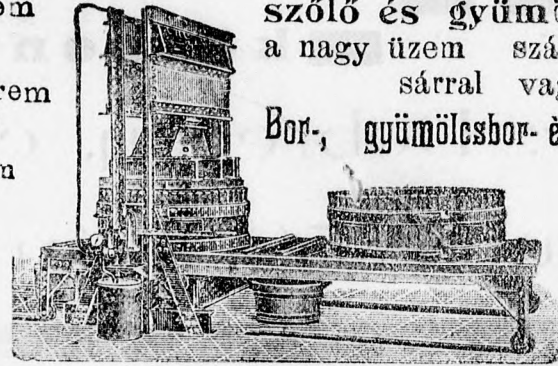
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

hydrau-
likus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolására a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Hercules nyomóerő szerkezettel, vagy vastányórral. Gyümölcs- és

szőlő-őrleket, bogyzógépeket.

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MYFARTH PH. és TA, BÉCS, III

különlegességi gyár gyümölcscsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Megrendelések idejében kéretnek

Az üzletteljes felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Szifft Aladár

Piac-utca 24.

Schroll-féle chifonok és vásznak, női és férfi fehérmű és téli alsó ruhák, női ruhaszövetek és posztók, téli fej- és nagykendők, asztalneműek és ágyterítők, batisztok, cartonok és zefirek, cérna pique és velour barchetek, selyem kendők, esernyők és fűzők, keztyűk, harisnyák és kötények, bélések és rövidárúk stb.

Az összes raktáron lévő áruk

gyári áron alul végkiárúsítatnak.

Az áruraktár berendezéssel együtt is eladó. — Az üzlethelyiség kiadó.

Szifft Aladár Piac-utca 24.

Végkiárulás.

Végkiárulás.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, göres, és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hatyu szabad gyógyszerésztárban.

Köhögés, rekedtség és huzal ellen nincs...

RETHY-féle

pekete fűzükorkány!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van
1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY félét fogadjunk el!

Védjegy:
Turul madár.

Feltűnést keltő árak!

Védjegy:
Turul madár.

Női cugos cipő 240 frt

Női füzös cipő, fekete és színes 280 frt

Női gombos cipő 3 fr

Női füzös cipő Box-Calf gombos 4 frt 375 frt

Férfi cugos cipő borított és sima 260 frt

Férfi hegymászó cipő 3 frt

Férfi cugos cipő füzös 425 frt

Női gombos cipő ne-mezből bőrborítással 2 frt

Női füzös cipő erős és tartós bőrből, meleg béléssel 3 frt

Női nemez félcipő sarokkal 1 frt

Férfi nemez félcipő sarokkal 120 frt

Igen tartós posztó és oroszlekk cugoscipő duplatalpjal 475 frt

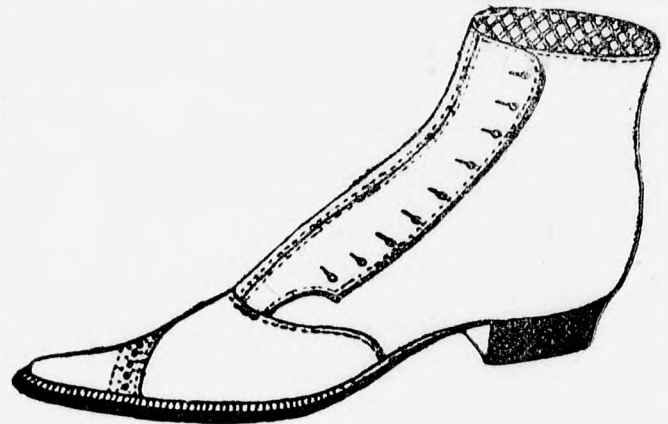
Füzös cipők leány-kák részére 160 fr

Gombos cipők leány-kák részére 2 frt

Fekete és színes, füzös v. gombos gyermek cipők 90 krtól feljebb.

Színes Mikado cipő, gyermekek, nők és férfiak részére 50 kr.-tól 1 t.-ig

TURUL cipőgyár
részvénytársaság
központi
főraktár: Debrecen, csak
Piac-utca 50. szám.

Saját érdeklődésben készíttetve LEOPOLD GYULA hirdetését Irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 62. Szakavatottak Postaszéki

Császárfürdő

Éli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrengő társas gyógyfürdő, pártás gőzfürdővel, legmodernebb ivóvízvezetőkkel, pompás ásványvíz-mezővel, téli- és kádfürdővel.

300 kényelmes lakosztállyal.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
a KRIEGNER-féle

1 Öveg 2 korona, kis Öveg 1 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENOSÉI
ELŐZÉKENYSÉGI

SZERENOSÉ-NAPTÁR
NYOVÉN ÉS BERMENTVEI

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

100,000 sorozat, 65,000 nyar. - Nyeremények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad kölcsönt az állag-levél-kölcsönökkel, melyek után

1000 koronától kezdve	2% havonta
500 koronától kezdve	3% havonta
200 koronától kezdve	4% havonta
100 koronától kezdve	5% havonta
50 koronától kezdve	6% havonta
20 koronától kezdve	7% havonta

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HOTEL PARIS SZÁJLODA

BUDAPEST, VI. VACZI-KÖRÚT 23. SZ.

Vidékek kedvelni való helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő családok étterme

Budapest, VI. Andrassy-út 39.

REMINGTON

LEGKÖRÖZÖDŐBB

IRÓGÉP

ÚJ MODELLEJE
megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI ÉS TÁRS

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

FEDELHATATLAN

Ön nagyon Idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legkisebb gyógy mód: asthma, szív-, gyomor-, lég- és bőrből, szélhűtés, elmezavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedüli képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V. VACZI-KÖRÚT 18. SZ. I. EM.

As egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

Balassa-Kornél

UGORKATEJ

Balassa Kornél Gyógyszertára
Budapest - Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST
V. Lipót-körút 7.

Bécs
Droednerstrasse 79-80.

Benzin- és petrolin-motorok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.

Esemény berendezések működésben. - Előrendelő gyártmány. - Készlet állásig feltételek.

Legnagyobb
kiváló okos árak!

LEON és OLÁH

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4.

Mindkét az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldenek